

STAD MECHELEN
Gemeenteraad – Uittreksel uit de notulen
Vergadering van 5 september 2017 - Openbare zitting

Aanwezig: Rita Van den Bossche, voorzitter
Bart Somers, burgemeester
Marc Hendrickx, Greet Geypen, Katleen Den Roover, Björn Siffer, Christiaan Backx, Stefaan Deleus, Koen Anciaux, schepenen
Frank Nobels, Bart De Nijn, Ali Salmi, Catherine François, Caroline Gennez, Karel Geys, Hamid Riffi, Fabienne Blavier, Glenn Nason, Alexander Vandersmissen, Kristof Calvo, Tine Van den Brande, Farid Bennasser, Melikan Kucam, Martine De Raedemaeker, Johan De Vleeshouwer, Patrick Princen, Toon Diependaele, Klaartje Heiremans, Jan Verbergt, Kerstin Hopf, Wesley Doms, Patricia Verbeeck, Freya Perdaens, Anne Delvoye, gemeenteraadsleden
Erik Laga, stadssecretaris

---

28. DIVERSITEIT - INCLUSIEVE STAD.

- 1) Beslissing tot niet toetreding tot het netwerk van 'Intercultural Cities' ICC (Interculturele steden).**
- 2) Beslissing tot toetreding van de stad tot het netwerk van 'European coalition of cities against racism' ECCAR (Europese coalitie van steden tegen racisme).**

-
- 1) De beslissing wordt genomen met 27 stemmen voor (Rita Van den Bossche, Bart Somers, Marc Hendrickx, Greet Geypen, Katleen Den Roover, Björn Siffer, Christiaan Backx, Stefaan Deleus, Koen Anciaux, Frank Nobels, Bart De Nijn, Catherine François, Hamid Riffi, Fabienne Blavier, Alexander Vandersmissen, Kristof Calvo, Melikan Kucam, Martine De Raedemaeker, Patrick Princen, Toon Diependaele, Klaartje Heiremans, Jan Verbergt, Kerstin Hopf, Wesley Doms, Patricia Verbeeck, Freya Perdaens, Anne Delvoye) en 7 onthoudingen (Ali Salmi, Caroline Gennez, Karel Geys, Glenn Nason, Tine Van den Brande, Farid Bennasser, Johan De Vleeshouwer).
  - 2) De beslissing wordt genomen met 33 stemmen voor (Rita Van den Bossche, Bart Somers, Marc Hendrickx, Greet Geypen, Katleen Den Roover, Björn Siffer, Christiaan Backx, Stefaan Deleus, Koen Anciaux, Frank Nobels, Bart De Nijn, Ali Salmi, Caroline Gennez, Karel Geys, Hamid Riffi, Fabienne Blavier, Glenn Nason, Alexander Vandersmissen, Kristof Calvo, Tine Van den Brande, Farid Bennasser, Melikan Kucam, Martine De Raedemaeker, Johan De Vleeshouwer, Patrick Princen, Toon Diependaele, Klaartje Heiremans, Jan Verbergt, Kerstin Hopf, Wesley Doms, Patricia Verbeeck, Freya Perdaens, Anne Delvoye) en 1 stem tegen (Catherine François).

Motivering

Voorgeschiedenis

- Gemeenteraad 27/06/2017: De gemeenteraad besluit het agendapunt mbt goedkeuring tot toetreding netwerk 'Intercultural Cities' (ICC) en netwerk 'European coalition of cities against racism' (ECCAR)" af te voeren van de agenda en opnieuw te agenderen op de volgende gemeenteraad, met toevoeging van de Nederlandse vertaling van de bijlagen (conform het taaldecreet).
- College 11/08/2017: Het college gaat akkoord om enkel relevante bijlagen (samenwerkingsovereenkomst/intentie-verklaring) in het Nederlands toe te voegen aan het agendapunt "Goedkeuring tot toetreding netwerk 'Intercultural Cities' (ICC) en netwerk 'European coalition of cities against racism' (ECCAR)" bestemd voor de gemeenteraad van 5 september 2017.
- College 25/08/2017 – agendapunt 42:
  - Artikel 1: Het college besluit principieel om niet toe te treden tot het netwerk van 'Intercultural Cities (Interculturele steden).

- Artikel 2: Het college gaat principiële akkoord met de toetreding van de stad tot het netwerk van 'European coalition of cities against racism (Europese coalitie van steden tegen racisme)'. De toetredingsovereenkomst dient ondertekend te worden door de burgemeester en de stadssecretaris; en verwijst dit voorstel naar de gemeenteraad.

Feiten en context

- Stuurgroep samenleven in diversiteit van 17 mei 2017: toelichting netwerk 'Intercultural Cities' (ICC) en 'European coalition of cities against racism' (ECCAR).

INTERCULTURAL CITIES Interculturele steden	EUROPEAN COALITION OF CITIES AGAINST RACISM Europese coalitie van steden tegen racisme
http://www.coe.int/en/web/interculturalcities	http://www.eccar.info/
Europese raad	UNESCO (Verenigde Naties)
Internationaal netwerk	Europees netwerk
118 steden, waaronder Turnhout als enige Belgische stad	135 steden, waaronder Turnhout, Oostende, Gent, Sint-Niklaas (+ diverse steden in Wallonië)
Focus: interculturaliteit, integratie, diversiteit	Focus: gelijke kansen
Instrumenten: intercultural cities index	Instrumenten: toolkit for equality
Voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> - Minimum 30.000 inwoners - Minimum 5% van de bevolking heeft vreemde herkomst 	Voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> - Europese steden of gemeenten met een democratisch verkozen bestuur die de doelstellingen van de Associatie ondersteunen
Hoe toetreden? <ul style="list-style-type: none"> - Intentieverklaring (Bijlage I) - Interculturele stadsindex (vragenlijst) + analyse rapport (Bijlage II) - Bezoek aan stad Mechelen door een expert - Ondertekening overeenkomst 	Hoe toetreden? <ul style="list-style-type: none"> - Engagementsverklaring + 10 punten actieplan (Bijlage III)
5.000 euro (jaarlijks)	500 euro (jaarlijks)

- Opzegmogelijkheden:
  - ICC: overeenkomst wordt getekend voor de duur van het programma en verloopt op 31 december 2019 of verloopt in onderling overleg op een andere datum. Indien één van beide partijen, zonder motivering, één van de essentiële verplichtingen binnen deze overeenkomst niet nakomt, kan de andere partij de overeenkomst opzeggen door een schriftelijke kennisgeving.

Argumentatie

- Toetreding tot deze netwerken biedt een aantal voordelen en schept opportuniteiten voor de stad Mechelen:

INTERCULTURAL CITIES Interculturele steden	EUROPEAN COALITION OF CITIES AGAINST RACISM Europese coalitie van steden tegen racisme
Internationaal lerend netwerk	Europees lerend netwerk
Expertise delen & uitwisselen	Expertise delen & uitwisselen
Tools en methodologie	Tools
Zichtbaarheid rond thema	Zichtbaarheid rond thema
Meer zicht op Europese subsidiekanalen rond dit thema	Meer zicht op Europese subsidiekanalen rond dit thema
Ondersteuning van experts	10 punten actieplan als kapstok om lokaal beleid rond racisme en discriminatie aan op te hangen
Sterke onderzoek dimensie en impact evaluatie dimensie	

Betrokkenheid burgers verhogen (participatie)	
Innovatie en vernieuwing	

- Nadeel:
  - Lidgeld om toe te treden tot het netwerk ICC. Dit budget, 5.000 euro, is niet voorzien in de begroting of Strategische Meerjarenplanning (SMJP).
  - Budget voor de financiering van dienstreizen in het kader van deze netwerken (3.000 euro) is niet voorzien in de begroting of SMJP.

Financiële gevolgen

- Het lidgeld in het kader van ECCAR (500 euro) kan via reguliere budgetten gefinancierd worden.
- Het lidgeld in het kader van ICC (5.000 euro) is niet voorzien in de SMJP. Dit budget dient via BW 2 voorzien te worden.
- Er is geen budget voorzien om in het kader van deze netwerken dienstreizen te financieren. Via BW 2 dient hier ook een budget van 3.000 euro voorzien te worden in de SMJP.

Argumentatie college

Het college stelt voor aan de gemeenteraad om niet toe te treden tot het netwerk van 'Intercultural Cities' ICC (Interculturele steden) en enkel toe te treden tot het netwerk van 'European coalition of cities against racism' ECCAR (Europese coalitie van steden tegen racisme).

Besluit:

Artikel 1

De gemeenteraad besluit om niet toe te treden tot het netwerk van van 'Intercultural Cities' ICC (Interculturele steden).

Artikel 2

De gemeenteraad besluit om toe te treden tot het netwerk van 'European coalition of cities against racism' ECCAR (Europese coalitie van steden tegen racisme).
(bijlage)

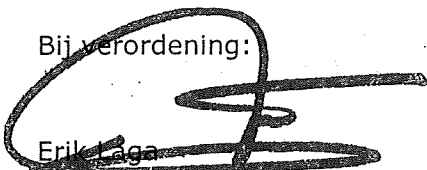
Namens de gemeenteraad:

De stadssecretaris
(get.) Erik Laga

De voorzitter
(get.) Rita Van den Bossche

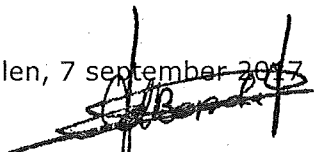
Voor eensluidend uittreksel:
NAMENS DE GEMEENTERAAD:

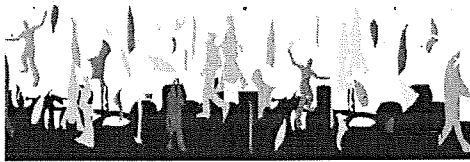
Bij verordening:

Erik Laga
stadssecretaris

Mechelen, 7 september 2017

Rita Van den Bossche
voorzitter

Intercultural cities
Building the future on diversity

www.coe.int/interculturalcities

**INTENTIEVERKLARING TUSSEN DE RAAD VAN EUROPA
EN DE STAD MECHELEN
MET BETREKKING TOT HET 'INTERCULTURELE STEDEN'-PROGRAMMA**

De stad Mechelen wordt lid van het 'Interculturele Steden'-netwerk en neemt deel aan het 'Interculturele Steden'-programma. Het doel van het programma is steden te ondersteunen bij het ontwikkelen of herzien van interculturele strategieën voor het beheer van diversiteit en de integratie van migranten en minderheden. Als deelnemer aan het programma zal de stad, bijgestaan door internationale experts, ambtenaren, burgers en collega's uit andere steden, haar beleid en bestuur bekijken vanuit een intercultureel perspectief, leren van succesvolle praktijken in andere steden, en een reeks doelstellingen, indicatoren en een actieplan bepalen die haar (herziene) interculturele strategie zullen vormen. Regelmatig zal een beoordeling plaatsvinden van het in praktijk omzetten van de strategie.

Om aan bovenstaande te voldoen, komen de partijen overeen:

POLITIEK ENGAGEMENT EN OPENBARE DEELNAME

De stedelijke overheden verbinden zich ertoe

het engagement van het lokaal bestuur (of gelijkwaardig) ten overstaan van de principes en doelstellingen van het 'Interculturele Steden'-programma en de bekrachtiging van de deelname van de stad gedurende de gehele looptijd van het programma te garanderen;

publiek het engagement van de stad ten overstaan van het 'Interculturele Steden'-programma aan te kondigen en te werken aan een plaatselijke interculturele strategie en actieplan;

de vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap, zowel verkozen functionarissen over partijgrenzen heen als leden van het maatschappelijk middenveld, te betrekken bij de ontwikkeling en de uitvoering van de interculturele strategie;

deelname door lokale media en maatschappelijke organisaties aan de voorbereiding en de latere uitvoering van de lokale interculturele strategie aan te moedigen en te ondersteunen.

De Raad van Europa verbindt zich ertoe

advies en ondersteuning te leveren aan de deelname van de stad aan het 'Interculturele Steden'-programma;

de koppeling van het 'Interculturele Steden'-programma met andere gerelateerde programma's op lokaal, nationaal en internationaal niveau mogelijk maken;

voldoende communicatie en netwerking tussen deelnemende steden te verzekeren;

de INDEX evaluatie uit te voeren op basis van de antwoorden van de stad op de INDEX vragenlijst; deskundige bezoeken te organiseren en het interculturele profiel van de stad voor te bereiden; advies te geven betreffende de herziening van het stedelijk beleid vanuit een intercultureel perspectief en de ontwikkeling van de interculturele strategie van de stad;

thematische evenementen en studiebezoeken te organiseren volgens het met de deelnemende steden overgekomen 'Interculturele Steden'-werkplan.

MIDDELEN

De stedelijke overheden verbinden zich ertoe

de noodzakelijke personeelstijd, politieke steun en middelen voor de participatieve ontwikkeling van de interculturele strategie van de stad en het actieplan te voorzien;

de noodzakelijke middelen voor de deelname van de stad aan het 'Interculturele Steden'-programma te voorzien en regelmatig aan de Raad van Europa verslag uit te brengen over de vooruitgang die wordt geboekt in de ontwikkeling van de strategie, het actieplan en de implementatie;

de plaatselijke implementatie van het 'Interculturele Steden'-programma en alle aanvullende activiteiten die tijdens de looptijd van het programma bilateraal met de Raad van Europa zijn afgesproken, te ondersteunen en vergemakkelijken;

de basisbeoordeling (aan het begin van het lidmaatschap) en de evaluatie van het effect en de resultaten van het 'interculturele Steden'-programma te ondersteunen en er actief aan deel te nemen;

financieel bij te dragen, waar nodig, aan de uitvoering van het 'Interculturele Steden'-programma. Deze bijdrage zal opgenomen worden in een aparte overeenkomst tussen de Stad Mechelen en de Raad van Europa.

De Raad van Europa verbindt zich ertoe

personeel en financiële middelen ter beschikking te stellen binnen de grenzen van de haar toegewezen kredieten, voor de uitvoering van het 'Interculturele Steden'-programma, met name wat betreft deskundigenondersteuning, internationale coördinatie, bezoeken van deskundigen en internationale evenementen;

de bijdrage van deskundigen en partnerorganisaties aan de implementatie van het 'Interculturele Steden'-programma te verzekeren;

de algemene coördinatie en administratie van het 'Interculturele Steden'-programma te verzekeren.

ZICHTBAARHEID

De stedelijke overheden verbinden zich ertoe

het 'Interculturele Steden'-programma en de partnerorganisaties te vermelden, door middel van een overeengekomen formule (cfr. de 'Interculturele Steden'-zichtbaarheidsleidraad), telkens de gelegenheid zich daartoe voordoet en de omstandigheden zich ertoe lenen (in openbare documenten en publicaties, folders, persberichten, public relations materiaal, toespraken, vergaderingen, interviews enz.);

de voorbereiding van een "'Interculturele Steden' -tentoonstelling te ondersteunen;

de voorbereiding van ander documentair en mediamateriaal, goedgekeurd tijdens de looptijd van het 'Interculturele Steden'-programma, te ondersteunen en te vergemakkelijken;

in te stemmen met de publicatie van voorbeelden van haar goede praktijken en van niet-vertrouwelijk materiaal dat voortkomt uit de lokale implementatie van het 'Interculturele Steden'-programma, op gelijk welke wijze en in gelijk welk formaat die nodig geacht worden om het programma gepast zichtbaar te maken en de resultaten ervan te verspreiden.

De Raad van Europa verbindt zich ertoe

de steden die deelnemen aan het 'Interculturele Steden'-programma, te vermelden telkens de gelegenheid zich daartoe voordoet en de omstandigheden zich ertoe lenen (in openbare documenten en publicaties, folders, persberichten, public relations materiaal, toespraken, vergaderingen, interviews enz.);

de inspanningen en verwezenlijkingen van de stad zichtbaar te maken via de Interculturele Steden'-website, sociale media, nieuwsbrief, evenementen, en/of andere middelen;

de voorbereiding van elk ander documentair en mediamateriaal, goedgekeurd tijdens de looptijd van het 'Interculturele Steden'-programma, te ondersteunen en te vergemakkelijken;

vertegenwoordigers van de stad te betrekken bij de uitwisseling van goede praktijken en internationale evenementen wanneer dit nuttig en praktisch wordt geacht.

***

De partijen gaan akkoord regelmatig de voortgang bij de uitvoering van onderhavige intentieverklaring te bekijken en te beoordelen, en kunnen, met wederzijdse toestemming, wijzigingen aanbrengen. De hoofdpunten voor de uitvoering van deze intentieverklaring dienen respectievelijk door de stad Mechelen en de Raad van Europa te worden geselecteerd en tijdig aan de partij te worden meegedeeld.

Opgemaakt in twee Engelstalige originelen,

Voor de stad Mechelen	
Naam:	Erik Laga / Bart Somers
Functie	Stadssecretaris /

Voor de Raad van Europa	
Naam:	
Functie	

	Burgemeester
Plaats	Mechelen
Datum	29/05/2017
Handtekening	

Plaats	
Datum	
Handtekening	

Intercultural cities

Building the future on diversity

www.coe.int/interculturalcities

INTERCULTURELE STEDEN: BESTUUR EN BELEID VOOR GEMENGDE GEMEENSCHAPPEN
Een programma van de Raad van Europa

HET MEET- EN ANALYSE-INSTRUMENT (*INDEX*) VOOR DE INTERCULTURELE STAD

Het meet- en analyse-instrument (*INDEX*) voor de interculturele stad bestaat uit een aantal **indicatoren** die het mogelijk maken

- te tonen wat interculturele integratie in de praktijk betekent en hoe het in bepaalde steden wordt uitgevoerd
- te beoordelen hoever de stad staat in de verschillende beleids- en beheersdomeinen en de vooruitgang te evalueren
- in te zien waarop toekomstige inspanningen moeten worden toegespitst en de begrippen 'goede praktijken'-steden en stadsleergroepen te omschrijven
- van andere steden te leren over bronnen van goede praktijken in die specifieke domeinen
- verschillende hypothesen over het verband tussen intercultureel beleid en specifieke beleidsresultaten, zoals economische prestaties en veiligheid, uit te proberen

Het analyse-instrument **geeft een 'visuele' illustratie van de stadsprofielen met de nadruk op**

- het bereikte resultaat van elke stad
- vooruitgang doorheen de tijd
- vergelijking met andere steden of het netwerk in zijn geheel

Het instrument maakt gebruik van een combinatie van

- feiten: met name demografische gegevens (hoofdzakelijk kwantitatief)
- input: beleid, structuren (hoofdzakelijk kwalitatief)
- impact: standpunten en gedragingen (hoofdzakelijk kwalitatief)

De gegevens worden verzameld door middel van de **in dit document opgenomen vragenlijst**, die door de stedelijke overheid moet worden ingevuld. De antwoorden zijn voorzien van voorbeelden en verwijzingen voor eventuele vergelijkende controles¹. De vragenlijst is gegroeid uit de aanvankelijke beoordeling van de werking in steden in heel Europa, en is goedgekeurd door de 11 steden die betrokken zijn bij het eerste proefproject van de Raad van Europa/ Europese Commissie.

De gegevens wordt nagekeken en opgenomen in de 'Interculturele Steden'-gegevensbank door BakBasel, een onderzoeksinstituting in Zwitserland, gespecialiseerd in statistieken en analyse van stedelijk en regionaal beleid. Het ingeven van de gegevens duurt 4 à 6 weken. Hierna worden de gegevens geanalyseerd door de Raad van Europa en wordt een rapport opgesteld, met inbegrip van de resultaten van de stad in de verschillende meetdomeinen, aanbevelingen en voorbeelden van goede praktijken van andere steden. Het opstellen van het verslag duurt ongeveer 4 weken.

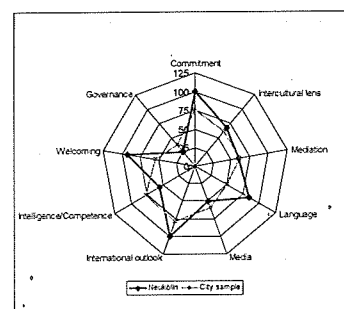
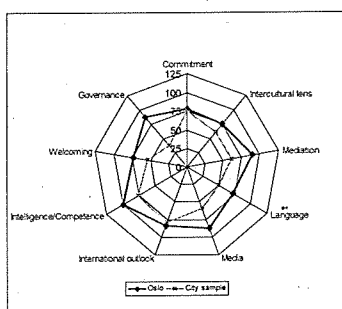
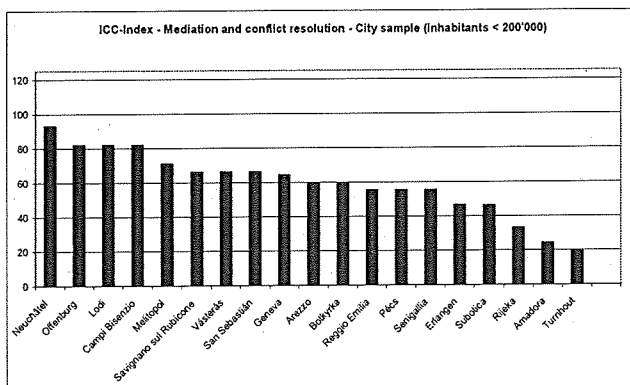
¹ Voor een diepgaande beoordeling van het beleid van de stad en de resultaten ervan, is ook een vragenlijst voor het publiek, met een inschatting van de diversiteitsbeleving, opgesteld. Deze is verkrijgbaar op verzoek.

De steden wordt aangeraden regelmatig het meetproces te herhalen, met een gemiddelde periodiciteit van 2 jaar.

De **interactieve grafieken** en **analytische rapporten per stad** zijn te vinden op de 'Interculturele Steden'-website www.coe.int/interculturalcities.

Onderstaande grafieken geven een voorbeeld van het resultaat van het meet- en analyse-instrument (*index*).

Vragenlijst Interculturele Steden (*Index*)

Doel

Het 'Interculturele steden'-programma van de Raad van Europa wil het potentieel en de interculturele aanpak van integratie in gemeenschappen met een cultureel verscheiden bevolking onderzoeken. De interculturele aanpak richt zich op het begrijpen van het voordeel van diversiteit, positieve relaties tussen mensen met verschillende culturele achtergronden, inclusief bestuur, beleid en dienstverlening, en lokale instellingen, bevoegd voor diversiteit en interculturaliteit. De interculturele aanpak is een aanvulling op andere integratiemaatregelen, met name deze die erop gericht zijn gepaste dienstverlening en toegang tot hun rechten te verzekeren voor alle leden van de lokale gemeenschap, met inbegrip van migranten, vluchtelingen, leden van nationale minderheden, Roma, inheemse gemeenschappen, enz. Interculturaliteit streeft naar het voorkomen of verminderen van (mogelijk) negatieve effecten van andere integratiebenaderingen zoals gastarbeider, assimilationisme of multiculturalisme, in het bijzonder etnische/ culturele segregatie die de sociale cohesie in gevaar brengt en culturele conflicten doet ontstaan.

De steden die aan het programma deelnemen, beoordelen hun bestuur, beleid, aanpak en praktijken vanuit intercultureel oogpunt. Deze beoordeling komt onder de vorm van beschrijvende verslagen en stadsprofielen - een vorm die bijzonder rijk is aan inhoud en detail, maar relatief zwak als instrument om vooruitgang en communicatie op te volgen.

Het is daarom noodzakelijk een instrument te ontwikkelen dat het prestatieniveau van elke stad, de vooruitgang doorheen de tijd visueel kan illustreren en de vergelijking met andere steden of het netwerk als geheel mogelijk maakt. Dit instrument bevat een beperkt aantal sterke indicatoren die het gemakkelijker maken om te omschrijven en aan anderen mee te delen wat interculturele integratie in de praktijk betekent, hoever de stad staat in de verschillende beleids- en bestuursdomeinen, waarop toekomstige inspanningen moeten worden toegespitst en welke andere steden in deze specifieke domeinen een bron van goede praktijken kunnen zijn.

Het opbouwproces van dit analyse-instrument maakt deel uit van het 'Interculturele Steden'-programma en is een belangrijk leer- en ontwikkelingsinstrument voor pilotsteden en voor steden die deelnemen aan de toekomstige fasen van het programma. Daarom is uw steun en actieve deelname aan het ontwikkelen en testen van essentieel belang.

Definitie van de Interculturele Stad

De interculturele stad wordt bevolkt door mensen van verschillende nationaliteit, herkomst, taal of religie/ levensbeschouwing. Politieke leiders en de meeste burgers beschouwen diversiteit als iets positiefs, als een rijkdom. De stad voert actief strijd tegen discriminatie en past zijn bestuur, instellingen en diensten aan de behoeften van een diverse bevolking aan. **De stad heeft een strategie en instrumenten om met**

diversiteit en culturele tegenstellingen om te gaan. Ze bevordert vermenging en interactie tussen diverse groepen in de publieke ruimte.

De definitie van etnische meerderheid

De etnische meerderheid is de grootste etnische bevolkingsgroep in de stad. Meestal is dit de groep autochtonen (bijvoorbeeld Italianen in Italië), maar in sommige steden kan de grootste groep verschillen van de autochtone bevolking.

Vragenlijst die door stadsambtenaren moet worden ingevuld

De volgende vragen zijn verwoord binnen de 10 hoofdpunten van de analytische kaart van Interculturele Steden. Elk deel begint met een korte inleiding om de theoretische achtergrond van de vragen toe te lichten. **Gelieve deze inleidingen te lezen alvorens de vragen te beantwoorden.**

A. Algemeen (Achtergrondinformatie)

Gelieve wat achtergrondinformatie te geven over uw stad, wijk of andere administratieve eenheid. Deze informatie is nodig om te vergelijken en te analyseren hoe intercultureel de verschillende steden zijn.

1. Stad en Grootte

1a) Voor welke stad (of district of andere administratieve eenheid) beantwoordt u de vragenlijst?

1b) Wat is het bevolkingsaantal van uw stad (of district of andere administratieve eenheid die interessant is voor dit onderzoek)?

---

2. Etnische samenstelling

2a) Er zijn verschillende manieren waarop vreemdelingen en migranten in verschillende landen statistisch worden geteld. Om steden te kunnen vergelijken, gelieve wat achtergrondinformatie te geven over deze statistieken in uw land, bijvoorbeeld welke categorieën worden gebruikt om mensen met een migranten-/ minderheidsachtergrond te identificeren.

2b) Welk is de etnische meerderheid in de stad en welk percentage van de stadsbevolking vertegenwoordigt ze?

2c) Hoe groot is het percentage niet-staatsburgers die in de stad wonen (indien deze gegevens beschikbaar zijn)?

2d) Hoe groot is het percentage in het buitenland geboren staatsburgers die in de stad wonen (indien deze gegevens beschikbaar zijn)?

2e) Hoe groot is het percentage migranten van de tweede of derde generatie (indien deze gegevens beschikbaar zijn)?

2f) Welke zijn de belangrijkste minderheidsgroepen in uw stad (die meer dan 5% van de totale bevolking omvatten)?

Gelieve de herkomst van de groepen en hun grootte te vermelden in % van de bevolking (of eventueel in absolute cijfers)

Als voor de bovenstaande vragen geen gegevens beschikbaar zijn, gelieve alle relevante gegevens te vermelden die u kunt vinden

---

---

3. Economische kracht

3) Wat is het bbp per hoofd van de bevolking in uw stad?

Is er een stedelijke dienst met belangrijke verantwoordelijkheden inzake interculturele integratie? Zo ja, welke?

Kunnen personen die geen staatsburgers zijn van uw land, tewerkgesteld worden in openbare diensten? (gelieve het algemeen principe te vermelden, evenals uitzonderingen voor bepaalde instellingen)

B Informatie over intercultureel beleid, structuren en acties

Houd er rekening mee dat deze vragenlijst betrekking heeft op de inspanningen die steden doen om interculturele interactie en vermenging aan te moedigen (beleidsinvoer), maar niet wil bepalen hoe efficiënt deze inspanningen zijn (beleidsresultaat). Dit zal het voorwerp uitmaken van andere meetmethoden.

I. Hoe heeft de stedelijke overheid haar engagement om een interculturele stad te zijn, getoond?

Een stad kan veel voorbeelden van interculturaliteit bevatten, maar deze kunnen geïsoleerd blijven of verborgen voor het algemene bewustzijn van de algemene bevolking of de buitenwereld. Een optimale interculturele stad zou een zelfbewuste beslissing hebben genomen om dergelijke gevallen te zoeken, te identificeren en te erkennen, en als beleidsdoel te stellen deze te consolideren en erop verder te bouwen; evenals een ontwikkelingsstrategie die over passende middelen beschikt om dit te ondersteunen. De stedelijke overheid zou ook een formele verklaring hebben afgelegd met een ondubbelzinnige publieke boodschap over haar engagement inzake interculturele principes en zou zich actief inzetten bij het overtuigen van andere belangrijke belanghebbenden in de stad om hetzelfde te doen. Idealiter zou een meerderheid van de verkozen functionarissen en de hogere beleidsambtenaren inzicht hebben in de interculturele principes en de implicaties ervan op de beleidsvorming.

4. Heeft de stad formeel een openbare verklaring goedgekeurd dat ze een interculturele stad is?

Gelieve een "X" te plaatsen in het passende vakje.

JA	☐
NEEN	☐

5. Heeft de stad een interculturele integratiestrategie of een diversiteits-/inclusiestrategie goedgekeurd?

Definitie van een interculturele integratiestrategie: een strategie die aan elke stedelijke instantie en dienst, verantwoordelijkheid geeft om bij te dragen aan de ondersteuning, integratie en kansen voor nieuwkomers en mensen met een migratie-achtergrond. Specifieke doelstellingen van de strategie zijn het beheren van positieve interculturele betrekkingen, interculturele contacten, vermenging en initiatieven aan te moedigen, de culturele deskundigheid van instellingen, organisaties en ambtenaren te verbeteren, en een visie op diversiteit als natuurlijke rijkdom voor de stad te bevorderen.

Gelieve een "X" te plaatsen in het passende vakje.

Ja, een interculturele strategie	
Een integratiestrategie met interculturele elementen	
Een integratiestrategie die niet gebaseerd is op een intercultureel concept	
NEEN	

Gelieve een link of een document toe te voegen, zodat uw antwoord kan worden bekrachtigd

---

6. Heeft de stad een intercultureel actieplan goedgekeurd?

JA	
Enkel een integratieactieplan dat niet intercultureel is	
NEEN	

Gelieve een link of een document toe te voegen, zodat uw antwoord kan worden bekrachtigd

---

7. Heeft de stad een budget goedgekeurd voor de uitvoering van de interculturele strategie en/ of actieplan?

JA	
NEEN	

8. Heeft de stad een proces van beleidsoverleg en/ of mede-ontwerp goedgekeurd waarbij mensen van allerlei etnische/ culturele achtergronden betrokken worden?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

JA, we hebben systematisch openbaar overleg waarbij alle diverse groepen betrokken worden	
JA, wij zijn systematisch bezig met mede-ontwerp, waarbij mensen met uiteenlopende achtergronden betrokken worden in beleidsformulering.	
NEEN	

Gelieve een link of een document toe te voegen, zodat uw antwoord kan worden bekrachtigd

---

9. Bestaat er een evaluatie- en aanpassingsprocedure voor de interculturele strategie/ actieplannen? [Als u geen interculturele strategie hebt, maar alleen een integratiestrategie, gelieve Neen te antwoorden. Als de strategie recent is, en nog niet geëvalueerd, en als evaluatie en aanpassing voorzien zijn, antwoord dan JA, evaluatie en aanpassing

JA, enkel evaluatie	
JA, evaluatie en aanpassing	
NEEN	

Gelieve een link of een document toe te voegen, zodat uw antwoord kan worden bekrachtigd

10. Verwijzen officiële toespraken en mededelingen van de stad duidelijk naar het interculturele engagement van de stad?

Vaak	
Zelden	
Nooit	

11. Beschikt de stad over een officiële webpagina die de interculturele visietekst, strategie, en/ of actieplan bekendmaakt?

JA	
NEEN	

Zo ja, gelieve een link te vermelden:

12. Beschikt uw stad over een gespecialiseerde organisatie of interdepartementale coördinatiestructuur die verantwoordelijk is voor de interculturele strategie of interculturele integratie?

JA	
NEEN	
Nog niet, maar we denken er serieus over na	

Gelieve een link of een document toe te voegen, zodat uw antwoord kan worden bekrachtigd. (b.v. notulen van een vergadering, de naam van de structuur, formeel mandaat van de structuur, website met de ledenlijst)

13. Voorziet de stad een manier om plaatselijke bewoners of organisaties die uitzonderlijke dingen hebben gedaan om interculturaliteit in de lokale gemeenschap aan te moedigen, te danken of te eren [een prijs, een officiële ceremonie/ viering, een attest]?

JA	
NEEN	
Soms	

Believe een voorbeeld en bewijs te geven

II. De stad door een interculturele lens

De kern van het concept Interculturele Stad, is het nemen van de belangrijke – maar vaak alledaagse – functies van de stad en ze opnieuw te ontwerpen en opnieuw te configureren op een interculturele manier om ervoor te zorgen dat ze passende diensten leveren aan de bewoners, ongeacht hun culturele achtergrond. De stad moet zich de vraag stellen 'als optimaliseren van de mogelijkheden voor interculturele samenwerking een hoge prioriteit heeft voor de stad, hoe kunnen we de dingen dan anders aanpakken?'

A) Hoe intercultureel is het onderwijssysteem?

Opvattingen over cultuur en ras kunnen op jonge leeftijd worden gevormd. De school heeft hier een krachtige invloed op, en heeft het potentieel om vooroordelen op verschillende manieren te versterken dan wel in vraag te stellen: door de sociale omgeving die ze creëert, de begeleiding die ze geeft en de waarden en kennis die ze meegeeft. De volgende vragen zijn ontworpen om te achterhalen in hoeverre de scholen van uw stad de gelegenheid bieden aan kinderen van verschillende culturen om met elkaar om te gaan:

14. Zijn bijna alle kinderen in de basisscholen van dezelfde etnische achtergrond (inbegrepen de etnische meerderheid)?

Ja, in alle scholen	
Ja, in de meeste scholen	
Ja, in sommige scholen	
NEEN	
Geen gegevens beschikbaar	

15. Is de etnische achtergrond van de leerkrachten in de scholen een afspiegeling van de samenstelling van de bevolking van de stad?

Vaak	
Soms	
Zelden	
Nooit	
Geen gegevens beschikbaar	

16. Zijn er scholen die grote inspanningen doen om ouders van etnische minderheden/ met migrantenachtergrond in het schoolleven te betrekken (buiten gewoon uitnodigen voor oudercontacten)?

Ja, de meeste scholen	
Slechts zeer weinig scholen	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven zodat uw antwoord bekrachtigd kan worden:

---

17. Werken de scholen met interculturele projecten [zoals uitwisselingen met scholen met een andere etnische samenstelling, interculturele onderwijsprojecten, projecten over andere culturen en religies, interculturele festivals, erkenning van de culturele achtergronden van verschillende leerlingen door de inrichting van de school]?

Vaak	
Zelden	
Nooit	

Gelieve een voorbeeld te geven zodat uw antwoord bekrachtigd kan worden:

---

18. Heeft uw stad een beleid om de etnische/ culturele vermenging in de scholen te verbeteren (vermijden van "vlucht der blanken" en gettovorming)?

JA	
Een beleid wordt overwogen/ voorbereid	
We hebben geen stedelijk beleid omdat dit beleid op regionaal/ nationaal niveau bestaat	
NEEN. Wij hebben geen dergelijk beleid (noch nationaal/ regionaal, noch op lokaal niveau)	
Niet van toepassing (geen segregatie)	

Gelieve een voorbeeld te geven zodat uw antwoord bekrachtigd kan worden:

---

b) Hoe intercultureel zijn de woonwijken²?

² Onder wijk verstaan we een entiteit binnen de stad die een bepaald niveau van administratieve autonomie heeft (of soms ook bepaalde politieke bestuursstructuren) en als een geheel wordt beschouwd met

In de Europese steden is er een grote variatie in de mate waarin patronen van residentiële inplanting verband houden met cultuur en etniciteit en er zijn ook uiteenlopende meningen over de vraag of de overheid moet ingrijpen om meer sociaal-culturele vermenging en maatschappelijke dynamiek in de wijken aan te moedigen, of dat de markt en persoonlijke keuze de voornaamste bepalende factoren moeten zijn. Een optimale Interculturele Stad vereist geen 'perfecte' statistische mix van mensen en erkent de waarde van etnische enclaves, zolang ze het vrije verkeer van mensen, ideeën en kansen, zowel naar binnen als naar buiten, niet belemmeren.

19. Hoe groot is het percentage wijken waar de overgrote meerderheid (80% of meer) van de inwoners eenzelfde etnische achtergrond (inclusief de meerderheidsachtergrond) heeft?

20. Hoe groot is het percentage wijken waar mensen uit minderheidsgroepen de meerderheid van de bewoners uitmaken?

Enkele wijken	
Een of twee wijken	
NEEN	
Geen gegevens beschikbaar	

21. Moedigt de stad acties aan waarbij inwoners van de ene wijk mensen met een andere etnische/ culturele achtergrond uit andere wijken ontmoeten en er mee omgaan?

JA	
NEEN	
We hebben geen behoefte aan dergelijke acties nodig omdat er geen etnisch gescheiden wijken zijn	

Gelieve een voorbeeld te geven zodat uw antwoord bekrachtigd kan worden.

22. Heeft uw stad een beleid om de diversiteit van bewoners in de wijken te vergroten (vermijden van etnische concentratie)?

JA	
Een beleid wordt voorbereid	
Er zijn slechts occasionele maatregelen	
NEEN	

betrekking tot stadsplanning. In grotere steden bestaan districten (gemeenten) uit verschillende wijken. De statistische definitie van een 'wijk' verschilt van land tot land. Over het algemeen omvatten ze bevolkingsgroepen van tussen 5.000 en 20.000 personen.

Gelieve een voorbeeld te geven zodat uw antwoord bekrachtigd kan worden:

23. Heeft uw stad een beleid om mensen van verschillende etnische achtergronden binnen een wijk aan te moedigen elkaar te ontmoeten en met elkaar om te gaan (omgang binnen wijken)?

JA	
Een beleid wordt voorbereid	
Er zijn slechts occasionele gevallen	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven zodat uw antwoord bekrachtigd kan worden:

C) Hoe intercultureel zijn de openbare diensten?

In een optimale interculturele stad zou men een afspiegeling van de bevolking zien in de etnische/ culturele achtergrond van ambtenaren - op alle niveaus - om niet alleen gelijke kansen, maar ook probleemoplossing en efficiënte dienstverlening te verzekeren. Daarenboven zou ze erkennen dat als de bevolking verandert, de aard van de openbare diensten moet worden herbekeken en eventueel aangepast. Ze moet openstaan voor de mogelijkheid dat minderheden nieuwe ideeën en innovatie aanbrengen, in plaats van een 'one size fits all' aanpak op te leggen aan openbare diensten en acties.

24. Is de etnische achtergrond van de ambtenaren een afspiegeling van de samenstelling van de bevolking van de stad?

Ja, op alle hiërarchische niveaus	
Ja, maar enkel op de lagere niveaus	
NEEN	

25. Heeft de stad een wervingsplan dat voldoende diversiteit in haar personeelsbestand verzekert?

JA	
JA, en het is specifiek gericht op het verhogen van de migranten-/ minderheidsvertegenwoordiging op de hogere hiërarchische niveaus	
NEEN	

Gelieve bewijs te geven om uw antwoord te bekrachtigen of vermeld redenen voor het ontbreken ervan:

26. Onderneemt de stad acties om diversiteit bij de werknemers, interculturele vermenging en deskundigheid in particuliere bedrijven aan te moedigen [bv. stadssteun voor een handvest tegen discriminatie in ondernemingen, diversiteitscharter voor ondernemingen, interculturele vorming voor bedrijfsleiders]?

JA	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

27. Voorziet de stad aan de etnische/ culturele achtergronden van alle burgers aangepaste diensten

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Uitvaart/ begrafenis	
Schoolmaaltijden	
Aan vrouwen voorbehouden delen of uren in sportinstallaties	
Andere (gelieve te verduidelijken)	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

D) Hoe intercultureel is het bedrijfsleven en de arbeidsmarkt?

Grote delen van de economie en de arbeidsmarkt kunnen buiten de bevoegdheid en controle van het stedelijke overheden vallen, maar zij kunnen nog steeds binnen hun invloedssfeer liggen. Vanwege nationale beperkingen op de toegang tot de arbeidsmarkt in de openbare sector kan de particuliere sector aan minderheden mogelijk een eenvoudiger manier bieden om economische activiteiten te verrichten. Op hun beurt kunnen dergelijke activiteiten (bv. winkels, clubs, restaurants, maar ook hoogtechnologische industrie en onderzoek) een waardevol raakvlak vormen tussen de verschillende culturen in de stad. Terwijl toegangsbelemmeringen meestal betrekking hebben op migranten/ minderheidsgroepen, kan het in sommige gevallen ook omgekeerd zijn. Onderzoek heeft echter aangetoond dat het de culturele mix is die creativiteit en innovatie bevordert, niet homogeniteit.

28. Is er een zakelijke koepelorganisatie die onder meer tot doel heeft diversiteit en non-discriminatie in tewerkstelling te bevorderen?

JA	
NEEN	

29. Heeft de stad een handvest of een ander bindend document tegen etnische discriminatie binnen de eigen administratie en diensten?

JA	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen.

---

30. Onderneemt de stad acties om bedrijven van etnische minderheden aan te moedigen om verder te kijken dan de etnische economie en toe te treden tot de algemene economie en sectoren met hogere toegevoegde waarde [kleine en middelgrote etnische ondernemingen helpen te groeien, hun producten te diversifiëren en nieuwe markten te bereiken - helpen met zakelijke planning, bankieren, mentoring, minderheidsondernemers uitnodigen op zakelijke evenementen]?

JA	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen.

---

31. Heeft de stad acties ondernomen om 'zakenwijken/ starterscentra' aan te moedigen een gepast percentage migrant-/ minderheidsondernemers te betrekken en activiteiten aan te bieden die hen en meerderheidsondernemers stimuleren samen te werken en nieuwe producten/diensten te ontwikkelen? [definitie: een starterscentrum is een structuur die beginnende ondernemingen huisvest en ondersteunt, in dit geval is de vraag of dergelijke starterscentra gerichte maatregelen nemen om contacten en samenwerkingsverbanden tussen ondernemers van verschillende achtergronden aan te moedigen]

JA	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen.

---

32. Geeft het stadsbestuur bij het verwerven van goederen en diensten prioriteit aan bedrijven met een diversiteitsstrategie?

JA	
NEEN, aangezien de regionale/ nationale regelgeving dit niet voorziet	
Neen, aangezien de nationale regelgeving dit niet voorziet, maar we zijn actief betrokken bij regionale/ nationale overheden om dit in de aanbestedingsrichtlijnen op te nemen	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

e) Hoe intercultureel is het culturele en burgerlijke leven?

De tijd die mensen aan hun vrije tijd toebedelen, kan vaak de beste kans zijn om hen te ontmoeten en te betrekken bij mensen met een andere cultuur. Evengoed, als patronen van vrijetijdsbesteding langs etnische lijnen worden gestructureerd (bijvoorbeeld een voetballiga van teams uit slechts één cultuur) kan het een krachtige scheidingsversterker zijn. De stad kan hierop invloed uitoefenen door middel van eigen rechtstreekse activiteiten en door de manier waarop ze middelen verdeelt aan andere organisaties.

33. Gebruikt het stadsbestuur interculturaliteit als criterium bij het toekennen van subsidies aan verenigingen en initiatieven?

JA	
NEEN	

Gelieve een bewijs te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

34. Zo ja, hoeveel van alle subsidies aan verenigingen en initiatieven worden toegekend op basis van het criterium interculturaliteit (in%)?

---

35. Organiseert de stad evenementen en activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en sport die erop gericht zijn de vermenging van mensen van verschillende etnische groepen te bevorderen?

Regelmatig	
Soms	
Nooit	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

36. Moedigt de stad culturele organisaties aan diversiteit en interculturele relaties in hun producties in te passen (bijvoorbeeld door specifieke subsidies of speciale regelingen)?

JA	
Af en toe	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

37. Organiseert de stad openbare debatten of campagnes over culturele diversiteit en samenleven?

Ja, regelmatig	
Ja, af en toe	
Het is een of twee keer gebeurd	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

f) Hoe intercultureel is de publieke ruimte?

Openbare ruimten en voorzieningen zijn om verschillende redenen belangrijk. Het zijn plaatsen die de meeste burgers van tijd tot tijd moeten gebruiken, waardoor de kans op toevallige ontmoetingen tussen vreemden vergroot. Ze kunnen ook interculturele solidariteit versterken. Bijvoorbeeld in geval van nerveuze openbare belangstelling bij de voorgestelde ontwikkeling of sluiting van een voorziening. Goed beheerde en veel gebruikte ruimtes kunnen bakens worden van de interculturele intenties van de stad. Omgekeerd kunnen slecht beheerde ruimtes plaatsen van wantrouwen en angst voor de vreemdeling worden.

38. Onderneemt de stad acties om zinvolle interculturele vermenging en integratie in de openbare ruimte te bevorderen (mensen die met elkaar spreken, werken of creëren)?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Openbare bibliotheken	
Musea	
Speelplaatsen	
Pleinen	
Andere (gelieve te verduidelijken)	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

39. Houdt de stad rekening met de diversiteit van de bevolking bij het ontwerpen en beheren van nieuwe openbare gebouwen of ruimtes?

Ja, altijd	
Ja, sommige gebouwen of plaatsen	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

40. Als de stedelijke overheden besluiten een gebied te saneren, stelt zij dan verschillende methodes en overlegplaatsen voor om zinvolle betrokkenheid van mensen met verschillende etnische/ culturele achtergronden te waarborgen?

JA	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

41. Zijn er ruimten of gebieden in de stad die lijken te worden gedomineerd door één etnische groep (meerderheid of minderheid) en waar andere mensen zich niet welkom voelen?

Ja, meerdere	
Ja, één of twee	
NEEN	

42. Zijn er gebieden in de stad die bekend staan als "gevaarlijk"?

JA	
NEEN	

III. Bemiddeling en conflictoplossing

Het is een basisbeginsel van het 'Interculturele Steden'-programma dat waar groepen met verschillende culturele achtergronden en sociale en economische stand dicht bij elkaar aanwezig zijn, er altijd conflicten kunnen ontstaan over waarden, gedrag of middelen. Dit is natuurlijk - wat onnatuurlijk zou zijn voor stedelijke overheden is dit proberen te ontkennen of te negeren. Het proces van vooruitzien, omschrijven, aanpakken en oplossen van conflicten is een fundamenteel proces van samenleven in een dynamische en communicatieve gemeenschap. De optimale Interculturele Stad ziet inderdaad de mogelijkheden voor innovatie en meer cohesie die voortspruiten uit het proces van conflictbemiddeling en -oplossing.

43. Voorzien de stad en/ of openbare dienstverleningsorganisaties een professionele dienst voor bemiddeling bij interculturele communicatie en/ of conflict?

Meerdere antwoorden mogelijk

Een stedelijke bemiddelingsdienst, uitsluitend voor interculturele kwesties	
Een algemene stedelijke bemiddelingsdienst die culturele conflicten behandelt	
Een interculturele bemiddelingsdienst die beheerd wordt door een organisatie voor maatschappelijke ondersteuning	
Een door de overheid beheerde bemiddelingsdienst	
Andere (gelieve te verduidelijken)	

44. Is er een organisatie in de stad die zich specifiek bekommert over interreligieuze verhoudingen?

JA	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

45. Is er voorzien in interculturele bemiddeling?
(meerdere antwoorden mogelijk)

In gespecialiseerde instellingen zoals ziekenhuizen, politie, jeugdclubs, bemiddelingscentra, bejaardentehuizen	
Bij de stedelijke administratie voor algemene doeleinden	
In de wijken, op straat, actief op zoek om inwoners te ontmoeten en problemen te bespreken	
Andere (gelieve te verduidelijken)	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

IV. Taal

Het leren van de taal van het gastland door migranten is een zeer belangrijke stap naar integratie. Er zijn echter andere overwegingen in een interculturele benadering van taal. Bijvoorbeeld in steden waar er een of meer nationale minderheden zijn (of zelfs waar er geen duidelijke meerderheidsgroep bestaat), is de mate belangrijk, waarin wederzijds leren over taalbarrières heen bestaat. Zelfs in steden waar recente migraties of handelsverbindingen totaal nieuwe talen naar de stad hebben gebracht, is de mate belangrijk, waarin de meerderheid bereid is deze talen te aanvaarden.

46. Voorziet de stad:

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Specifieke taalopleidingen in de officiële ta(a)l(en) voor moeilijk bereikbare groepen (niet-werkende moeders, werklozen, gepensioneerden, enz.)	
Talen van migranten/ minderheden op school leren als onderdeel van het standaard curriculum	
Talen van migranten/ minderheden enkel aan kinderen van de migranten/ minderheden als moedertaalopleiding aanleren	
Talen van migranten/ minderheden leren als voor iedereen beschikbare standaard keuzemogelijkheid	
Steun voor particuliere/ openbare instellingen die taalopleiding in migranten-/ minderheidstalen aanbieden	
Andere (gelieve te verduidelijken)	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

47. Ondersteunt de stad financieel plaatselijke

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Kranten/ tijdschriften van/ voor minderheden	
Radioprogramma's van/ voor minderheden	
Tv-programma's in (een) minderheidsta(a)l(en)	
Andere (gelieve te verduidelijken)	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

48. Steunt de stad projecten die een positief beeld willen schetsen van migranten-/ minderheidstalen (bijvoorbeeld dag van migrantentalen, lezingen, poëzieavonden, meertalige culturele evenementen, enz.)?

JA	
NEEN	
Af en toe	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

V. Relaties met de lokale media

De media hebben een sterke invloed op de houding ten opzichte van culturele relaties en op de reputatie van bepaalde minderheids- en meerderheidsgroepen. Veel van deze media worden nationaal of internationaal gegenereerd en dus buiten de invloed van de stedelijke overheden. Niettemin kunnen de stedelijke overheden nog veel doen om invloed uit te oefenen op, en samenwerken met, lokale media-agentschappen om een voor interculturele verhoudingen meer bevorderlijk klimaat van publieke opinie te bewerkstelligen.

49. Heeft de stad een mediastrategie om de zichtbaarheid van migranten/ minderheden in de media te verbeteren (bijvoorbeeld speciale rubrieken in de pers, tv- of radiocampagnes; gerichte mediabriefings, gezamenlijke openbare evenementen met media, lijsten van specialisten in verschillende domeinen die een minderheidsachtergrond hebben en door de media als bronnen kunnen gebruikt worden, enz.)?

JA	
Er zijn af en toe acties	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

50. Heeft de communicatie-(Pr) afdeling van de stad instructies gekregen om diversiteit regelmatig en in verschillende communicatiemiddelen als een voordeel te benadrukken?

JA	
NEEN	

51. Biedt de stad ondersteuning voor belangenbehartiging/ mediatraining/ mentorschap/ oprichting van onlinemediastartups voor journalisten met een minderheidsachtergrond?

JA	
NEEN	

52. Ziet de stad toe op welk beeld de media schetsen van minderheden?

Ja, de stad doet dat zelf	
Ja, door een externe organisatie	
NEEN	

VI. Een open en internationale kijk

Een optimale interculturele stad zou een plaats zijn die actief probeert verbinding te maken met andere plaatsen voor handel, kennisuitwisseling, toerisme, enz. Het zou een plek zijn die de vreemdeling (zakenman, toerist of nieuwe migrant) leesbaar, vriendelijk en toegankelijk vindt, met mogelijkheden om aan zaken, professionele en sociale netwerken deel te nemen.

53. Heeft de stad een uitdrukkelijk beleid om internationale samenwerking aan te moedigen: niet alleen twinning maar langdurige wetenschappelijke, economische, culturele en andere projecten?

JA	
NEEN	

54. Is er een specifieke financiële voorziening voor dit beleid?

JA	
NEEN	

55. Is er een bureau met een specifieke verantwoordelijkheid voor het toezicht op, en de ontwikkeling van, de bereidwilligheid van de stad ten overstaan van internationale verbindingen?

JA	
NEEN	

56. Moedigt de stad (indien van toepassing) universiteiten aan om buitenlandse studenten aan te trekken (bv. universiteiten betrekken bij officiële buitenlandse bezoeken of allerlei internationale projecten, promotie-evenementen in het buitenland organiseren)?

JA	
NEEN	
NIET VAN TOEPASSING (bv. de stad heeft geen universiteit of een ander overheidsniveau doet het), gelieve te verduidelijken	

57. Neemt de stad maatregelen om buitenlandse studenten aan te moedigen deel te nemen aan het stadsleven en na het afstuderen te blijven? (bv. beurzen en evenementen waar buitenlandse studenten de lokale bevolking kunnen ontmoeten, ondersteunen met baan en huisvesting na het afstuderen, enz.?)

JA	
NEEN	
NEEN, er is geen universiteit in de stad	

58. Moedigt de stad zakenrelaties aan met landen/ steden van herkomst van de diaspora-groepen om gebruik te maken van het groeipotentieel van opkomende economieën?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

JA, door diaspora en mainstream ondernemers te betrekken bij internationale bezoeken en ontmoetingen	
JA, door partnerschap/ zakelijke afspraken met landen of steden van herkomst	
JA, op andere manieren (gelieve te verduidelijken)	
Neen	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen

VII/VIII. Interculturele intelligentie en deskundigheid

Een stad kan niet intercultureel zijn als ze haar burgers, hun diversiteit en levensstijlen niet kent en niet weet hoe ze met elkaar omgaan. Een intercultureel observatorium neemt bestaande gegevens en stelt vragen vanuit een intercultureel perspectief. Het identificeert ook leemtes in de kennisbasis van de stad en ontwerpt, waar nodig, nieuwe soorten gegevens en analyses om diepte en duidelijkheid toe te voegen aan de 'interculturele foto'.

Van zeer weinig mensen kan verwacht worden dat ze experts zijn in meer dan enkele van de talen en culturen van de vele groepen die in een stad wonen. Dit is begrijpelijk. De bevoegde ambtenaar in een optimale Interculturele Stad moet echter de aanwezigheid van culturele verschillen kunnen opsporen en erop reageren, en zijn aanpak dienovereenkomstig aanpassen; in plaats van één gedragswijze te willen opleggen

voor alle situaties. Zulke gevoeligheid en zelfvertrouwen in onbekende situaties wordt niet vaak gezien, maar het is een vaardigheid die kan worden verworven door deskundige vorming en moet voor de ambtenaren even belangrijk worden als hun specifieke beroeps- en technische vaardigheden..

59. Wordt statistische en kwalitatieve informatie over diversiteit en interculturele betrekkingen standaard gebruikt om het stadsbestuur te informeren bij haar beleidsformuleringsproces?

JA	
NEEN	
Soms	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

---

60. Houdt de stad (rechtstreeks of via een externe organisatie) enquêtes waarin vragen voorkomen over het gevoel van het publiek ten overstaan van migranten/ minderheden?

JA	
NEEN	

61. Moedigt de stad interculturele deskundigheid aan bij haar ambtenaren en medewerkers (zowel in het bestuur als bij openbare diensten), bijvoorbeeld door

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Interdisciplinaire studiedagen en netwerken	
Vormingen	
Andere, gelieve te verduidelijken	

Gelieve een voorbeeld te geven:

IX. Nieuwkomers verwelkomen³

Mensen die naar de stad komen voor een langdurig verblijf (ongeacht hun situatie) voelen zich vaak gedesoriënteerd en hebben behoefte aan meerdere vormen van ondersteuning. De mate waarin deze verschillende ondersteunende maatregelen kunnen worden gecoördineerd en efficiënt geleverd, heeft een grote impact op hoe de persoon zich vestigt en integreert. Wat vaak over het hoofd wordt gezien, maar een sterke invloed heeft op interculturele betrekkingen, is of de leden van de gastgemeenschap enige voorbereiding gekregen hebben, of integendeel, ze zich door de nieuwkomer verrast of bang voelen.

62. Heeft de stad een gespecialiseerde dienst of organisatie om nieuwkomers te verwelkomen?

JA	
NEEN	

63. Beschikt de stad over een uitgebreid stadsspecifiek pakket informatie en ondersteuning voor nieuwkomers uit het buitenland?

JA	
NEEN	

64. Bieden verschillende stadsdiensten en organisaties welkomstondersteuning voor nieuwkomers?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Gezinsleden	
Studenten	
Vluchtelingen	
Arbeidsmigranten	
Andere (gelieve te verduidelijken)	

---

³ Alle categorieën mensen die zich in de stad willen vestigen, vallen onder de term nieuwkomers: echtgenoten, werknemers, vluchtelingen. Dit gedeelte omvat niet de specifieke verwelkomingsactiviteiten van universiteiten, bedrijven, enz. maar enkel door de stad zelf aangeboden programma's om mensen in hun hoedanigheid van inwoners en burgers te verwelkomen.

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

65. Voorziet de stad een speciale openbare plechtigheid om nieuwkomers te verwelkomen in aanwezigheid van officiële instanties (we bedoelen niet de officiële ceremonie voor net genaturaliseerde burgers maar voor mensen die in de stad komen wonen, ongeacht hun nationaliteit)?

JA	
NEEN	

Gelieve te verduidelijken:

X. Bestuur, leiding en burgerschap

De krachtigste en meest ingrijpende acties die een stad kan ondernemen om een meer interculturele stad te worden, zijn misschien wel de processen van democratische vertegenwoordiging en besluitvorming. Een aantal daarvan zijn natuurlijk op nationaal niveau vastgelegd, maar een stadsbestuur kan veel doen om invloed uit te oefenen op de manier waarop diverse groepen met elkaar omgaan en samenwerken omtrent de verdeling van macht en middelen.

66. Mogen buitenlandse staatsburgers (met uitzondering van EU-staatsburgers of andere staatsburgers met speciale regelingen (bv. Nordic, Commonwealth enz.) stemmen bij lokale verkiezingen?

Na drie jaar verblijf of minder	
Na vijf jaar verblijf of meer	
NEEN	

67. Is de etnische achtergrond van de verkozen politici een afspiegeling van de bevolking van de stad?

JA	
Gedeeltelijk	
NEEN	

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

68. Heeft de stad een politieke instantie (raad of gelijkaardig) om etnische minderheden/ migranten te vertegenwoordigen en/ of om te gaan met diversiteits- en integratiezaken en die onafhankelijk is van de plaatselijke overheid en een adviesfunctie heeft?

JA, we hebben een raadgevend orgaan dat migranten/ minderheden en hun organisaties vertegenwoordigt	
Ja, we hebben een adviesorgaan met betrekking tot migranten/ minderheden, evenals relevante openbare instellingen, organisaties en deskundigen	
NEEN	

69. Bestaat er een norm voor de vertegenwoordiging van migranten/ minderheden in verplichte raden die toezicht houden op scholen en/ of overheidsdiensten?

JA	
NEEN	
Niet van toepassing, dit is regionaal/ nationaal bepaald	

70. Heeft u initiatieven om migranten/ minderheden aan te moedigen om deel te nemen aan het politieke leven (met name, maar niet beperkt tot, participerende democratische platformen en e-tools)?

Regelmatig	
Soms	
NEEN	

Geleef een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

XI Anti-discriminatie

71. Overziet/ onderzoekt de stad regelmatig de omvang en aard van discriminatie in de stad?

JA	
NEEN	

72. Heeft de stad een specifieke dienst die de slachtoffers van discriminatie adviseert en ondersteunt of verstrekt ze subsidies aan maatschappelijke organisaties die deze rol vervullen?

JA	
NEEN	

73. Voert de stad campagnes tegen discriminatie of andere bewustmakingsacties?

Regelmatig	
Soms	

NEEN	
------	--

Gelieve een voorbeeld te geven om uw antwoord te bekrachtigen:

C. Informatie over de vragenlijst

**74. Welke gegevensbronnen zijn in de vragenlijst gebruikt?
(gelieve de voornaamste bronnen te vermelden, indien mogelijk)**

---

75. Door wie werden de vragen beantwoord?

---

76. Heeft u opmerkingen op de vragenlijst?

Bedankt voor uw deelname aan dit onderzoek!

TOETREDINGS- EN ENGAGEMENTVERKLARING

Ondertekende,

.....

Burgemeester van de stad Mechelen

.....

Verklaart, door ondertekening van deze verklaring, haar akkoord tot de toetreding van de stad tot de Europese coalitie van steden tegen racisme en het tien-punten actieplan.

De stad verbindt er zich toe haar engagementen en de daarbij horende acties te honoreren (zie het document in bijlage). Deze engagementen en acties zullen een integraal onderdeel zijn van het stedelijk beleid.

De stad verbindt er zich toe om het nodige personeel en de nodige financiële en materiële middelen te voorzien met het oog op deze engagementen, en om te rapporteren over de ondernomen acties aan de stuurgroep van de coalitie.

(Datum) .....

(Plaats) .....

(Handtekening) .....

IMPLEMENTATIE VAN EEN TIEN-PUNTEN ACTIEPLAN

DOOR DE STAD:

**engagements en acties van de stad in
de strijd tegen racisme, xenofobie en
discriminatie**

(gelieve de geselecteerde acties aan te duiden)

1. Grotere waakzaamheid voor racisme

Op stedelijk niveau een netwerk uitbouwen voor monitoring van, waakzaamheid voor en samenwerking tegen racisme.

Te ondernemen acties:

- o Een overlegorgaan opzetten met diverse actoren (jongeren, politie,...) om regelmatig een balans op te maken van de situatie met betrekking tot racisme en discriminatie.
- o Een monitoring- en handhavingssysteem opzetten, in samenwerking met het middenveld, om racistische daden en haat misdaden/toespraken te identificeren en deze onder de aandacht te brengen van de bevoegde instanties.
- o Racisme en discriminatie op de agenda plaatsen van de verschillende adviesorganen die bestaan binnen de stad (jeugdraad, seniorenraad,...).

Andere acties:

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

- .....

3. Betere ondersteuning voor slachtoffers van racisme en discriminatie

Slachtoffers ondersteunen en bijdragen tot het versterken van hun mogelijkheden om zich te verdedigen tegen racisme en discriminatie.

Te ondernemen acties:

- Slachtoffers ondersteunen bij het zoeken naar oplossingen, initiatieven en preventieve maatregelen om racisme en discriminatie tegen te gaan.
- Een formeel contactpunt installeren om klachten rond discriminatie van burgers te behandelen.
- Ondersteunen van lokale instanties die juridische en psychologische ondersteuning bieden aan slachtoffers van racisme en discriminatie.
- Richtlijnen en disciplinaire maatregelen uitwerken met betrekking tot racistische daden of gedrag door medewerkers van de stad.

Andere acties:

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

4. Meer participatie en beter geïnformeerde inwoners

Voorzien in betere informatie voor de burgers over hun rechten en plichten, over bescherming en juridische sporen, en over de straffen op racistische handelingen en gedrag, door een participatieve aanpak, nl. door overleg met dienstverlenende instellingen en hun gebruikers/cliënten.

Te ondernemen acties:

- Het publiceren en verspreiden van een brochure of stadsmagazine met relevante informatie over de rechten van burgers, een multi-etnische en multiculturele samenleving en de engagementen van het stadsbestuur, evenals de sancties bij het stellen van racistische daden en gedrag. Deze brochure/stadsmagazine verspreiden op verschillende publieke plaatsen opdat slachtoffers of getuigen in geval van racistische daden of gedrag contact kunnen opnemen met de bevoegde instanties.
- Op regelmatige basis gemeentelijke discussiefora en debatten organiseren rond het thema racisme en discriminatie in de stad en het stedelijk beleid en haar impact, in samenwerking met bestaande organen en mechanismen.
- In het kader van 21 maart, de internationale dag tegen racisme en discriminatie, initiatieven opzetten met oog op sensibiliseren en mobiliseren van de burger.
- Empoweren van lokale ngo's om hun acties met betrekking tot het verstrekken van informatie over en het ontwikkelen van acties tegen racisme en discriminatie verder te zetten.

Andere acties:

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

6. De stad als werkgever en dienstverlener met aandacht voor gelijke kansen

De stad engageert zich om een werkgever te zijn met aandacht voor gelijke kansen, en een rechtvaardige dienstverlener, en om te investeren in monitoring, vorming en ontwikkeling om dit doel te bereiken.

Te ondernemen acties:

- Diversiteitsaudits uitvoeren om een gepast beleid en praktijk te ontwikkelen op basis van een nauwkeurige databank.
- Een impact en behoefteonderzoek (anti-discriminatie checklist) bij de ontwikkeling van een initiatief. Een eenvoudig protocol kan worden ontwikkeld om dit proces te standaardiseren.
- Vorming en training organiseren voor medewerkers van de stad Mechelen rond: omgaan met etnisch-culturele diversiteit, het promoten van de interculturele dialoog, competenties ontwikkelen rond anti-discriminatie en het verwerven van de nodige competenties met betrekking tot een cultuursensitieve en toegankelijke dienstverlening.
- De vertegenwoordiging van gediscrimineerde groepen of gemeenschappen binnen het stadspersoneel verhogen door middel van positieve actie, met name binnen de uitvoerende organen.
- Stageplaatsen en opleidingsprogramma's aanbieden met oog op tewerkstelling binnen de stadsadministratie.

Andere acties:

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

10. Hate crime en conflict management

Bestaande methodes om met haatmisdrijven en conflicten om te gaan, ondersteunen, of nieuwe methodieken ontwikkelen.

Te ondernemen acties:

- Het opzetten van een pool van deskundigen (onderzoekers en mensen uit de praktijk met inbegrip van personen van gediscrimineerde groepen) met de competentie om de lokale gemeenschap te adviseren en om de nodige analyses uit te voeren alvorens een reactie wordt bepaald.
- Een interne ambtelijke werkgroep samenstellen met medewerkers uit verschillende sectoren (politie, onderwijs, jeugd, etc.) met de opdracht om acties in een vroeg stadium te coördineren indien racistische misdaden of conflicten ontstaan.
- Training organiseren voor een selectie van relevant medewerkers rond racisme en conflict management.

Andere acties:

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Dit document opsturen naar:

Administrative Secretariat of the European Coalition of Cities Against Racism

Landeshauptstadt Potsdam
Geschäftsstelle ECCAR e.V.
Friedrich-Ebert-Straße 79-81
D – 14469 Potsdam
Tel. **49 – (0)331 – 289 34 24/3
Mobile: **49 – (0)170 – 570 59 21
FAX: **49 – (0)331 – 289 34 30
ECCAR@Rathaus.Potsdam.de